

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Wojciechowski

Ławnik SN Robert Burek

Protokolant starszy inspektor sądowy Marta Brzezińska

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych
sędziego SSA Michała Lasoty

w sprawie **M. M.** – sędziego Sądu Rejonowego w Ł.

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 17
kwietnia 2024 r.,

odwołania Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych
od wyroku Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w [...] z dnia 20 lipca
2023 r., sygn. akt [...]

orzeka:

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

**II. kosztami postępowania dyscyplinarnego obciąża Skarb
Państwa.**

UZASADNIENIE

M. M., sędzia Sądu Rejonowego w Ł. został obwiniony o to, że w dniu 26 czerwca 2018 r. w Ł. wykorzystując status członka Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji [...], w celu wspierania interesu własnego, nie wyłączył się od udziału w głosowaniu nad kandydaturami na wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Okręgowym w Ł., przeprowadzonym w celu przedstawienia tych osób Krajowej Radzie Sądownictwa - w sytuacji, gdy opiniowano jego własną kandydaturę oraz kontrkandydatów, co podważało przeprowadzenie przedmiotowej procedury kwalifikacyjnej z zachowaniem zasad równych szans wszystkich kandydatów, przez co naruszył wynikający z art. 82 § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązek postępowania zgodnie ze ślubowaniem sędziowskim, w tym w szczególności obowiązek stania na straży prawa i kierowania się zasadami godności i uczciwości w służbie i poza nią, to jest zachowania przynoszącego ujmę godności sędziego i naruszającego zasady etyki zawodowej, określone w § 2, § 3 i § 5 ust. 2 Zbioru zasad etyki zawodowej sędziów, będącego załącznikiem do uchwały Nr 25/2017 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 stycznia 2017 r., tj. czynu z art. 107 § 1 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych w brzmieniu obowiązującym do dnia 13 lutego 2020 r.

Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w [...] wyrokiem z dnia 20 lipca 2023 r. sygn. akt [...] uniewinnił sędziego M. M. od popełnienia zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego.

Od powyższego wyroku odwołanie na niekorzyść sędziego M. M. wniósł Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych zarzucając zaskarżonemu wyrokowi:

1. obrazę przepisu prawa materialnego art. 58 § 2a p.u.s.p. w brzmieniu obowiązującym do dnia 13.02.2020 r., poprzez niezastosowanie jego znamion do ustalonego stanu faktycznego poczynionego odnośnie do działań i zaniechań obwinionego sędziego M. M. i w rezultacie jego uniewinnienie;
2. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia tj. art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 128 p.u.s.p. polegającą na zastosowaniu normy nie mającej

związku z ustaleniami faktycznymi poczynionymi w kontekście zarzucanego obwinionemu czynu.

W oparciu o przytoczone wyżej zarzuty skarżący, na podstawie 121 § 4 p.u.s.p. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu przy Sądzie Apelacyjnym w [...] do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy – Izba Odpowiedzialności Zawodowej zważył, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Przede wszystkim należy zauważyć, iż zarzuty podniesione przez skarżącego pozostają ze sobą we wzajemnej sprzeczności. Zarzut obrazy prawa materialnego może być bowiem podnoszony przez strony jedynie wówczas, gdy ustalenia faktyczne poczynione przez sąd nie są przez nie kwestionowane, a zatem zostały uznane za prawidłowe. Tymczasem skarżący podnosząc zarzut obrazy przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 5 § 2 k.p.k. kwestionuje dokonane przez sąd I instancji ustalenia faktyczne, a w konsekwencji wszelkie rozważania co do prawidłowości zastosowania przepisu prawa materialnego są przedwczesne i bezprzedmiotowe.

Odnosząc się zaś do zasady *in dubio pro reo* wyrażonej w art. 5 § 2 k.p.k. należy przypomnieć, iż Sąd Najwyższy w dotychczasowym orzecznictwie od dawna prezentuje konsekwentnie powszechnie akceptowany pogląd, iż przepis art. 5 § 2 k.p.k. dotyczy wyłącznie wątpliwości, które rzeczywiście powziął sąd rozpoznający sprawę i nie rozstrzygnął ich na korzyść oskarżonego. Nie chodzi zaś w tym przepisie o wątpliwości którejs ze stron co do prawidłowości rozstrzygnięcia dokonanego przez ten sąd. Dla zasadności tego zarzutu nie wystarczy zatem zaprezentowanie przez stronę własnych wątpliwości co do stanu dowodów (postanowienie SN z dnia 14.09.2022 r., III KK 409/22, LEX nr 3487756; zob. też: m.in.: postanowienia SN: z dnia 19.03.2024 r., III KK 70/24, LEX nr 3698371; z dnia 22.09.2022 r., III KK 400/22, LEX nr 3488897; z dnia 15 listopada 2021 r., sygn. akt V KK 528/21; z dnia 7 grudnia 2017 r., sygn. akt IV KK 461/17).

W ocenie Sadu Najwyższego, dla zasadności zarzutu obrazy art. 5 § 2 k.p.k. nie wystarczy zaprezentowanie przez skarżącego własnych wątpliwości co do stanu dowodów, ale wykazanie, że orzekający w sprawie Sąd rzeczywiście miał

wątpliwości o takim charakterze i nie rozstrzygnął ich na korzyść oskarżonego (postanowienie SN z dnia 21.02.2024 r., V KK 543/23, LEX nr 3688590). Naruszenie zasady *in dubio pro reo* możliwe jest jedynie wtedy, gdy sąd w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe i w sposób zgodny z art. 7 k.p.k. ocenił zgromadzone dowody, a pomimo tego z dowodów uznanych za wiarygodne nadal wynikają co najmniej dwie równo-prawne wersje faktyczne i organ procesowy rozstrzyga niedające się usunąć wątpliwości, niezgodnie z kierunkiem określonym w przepisie art. 5 § 2 k.p.k. (postanowienie SN z dnia 12.01.2024 r., III KK 571/23, LEX nr 3666617).

Przenosząc powołane wyżej judykaty na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż sąd *a quo* – jak wynika z uzasadnienia wyroku – powziął wątpliwość czy sędzia M. M. „wziął udział co najmniej w jednym z głosowań na kandydatów na stanowiska sędziów sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Ł., czy tylko był obecny na sali, w której odbywało się posiedzenie Zgromadzenia podczas tych głosowań”. W ocenie sądu I instancji „branie udziału w posiedzeniu nie jest tożsame z braniem udziału w głosowaniu; nie są to czynności równoważne w kontekście zarzucanego sędziemu M. M. deliktu dyscyplinarnego” Powyższa okoliczność była niewątpliwie istotna dla *meritum* sprawy, albowiem wymienionemu sędziemu zarzucono, iż „nie wyłączył się od udziału w głosowaniu”.

Powziętej wątpliwości sąd dyscyplinarny nie był w stanie usunąć, po przeprowadzeniu wszechstronnej i wnikliwej oceny całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, a w szczególności zeznań świadków i dowodów z dokumentów (protokołów z wyników głosowania). Wskazał przy tym na wątpliwości wynikające z braku precyzyjnych przepisów prawnych określających sposób realizacji „zakazu brania udziału w opiniowaniu kandydatów”.

Wobec niemożności usunięcia zaistniałej wątpliwości sąd I instancji, zgodnie z zasadą określoną w art. 5 § 2 k.p.k., dokonał ustalenia korzystnego dla sędziego M. M., a zatem że brał on udział w posiedzeniu, lecz nie brał udziału w głosowaniu. Zarzut skarżącego obraży zastosowanego przez sąd *a quo* przepisu uznać zatem należy za bezzasadny w stopniu oczywistym.

Podkreślić należy, iż zasada *in dubio pro reo* wynikająca z art. 5 § 2 k.p.k. skierowana jest do organu procesowego, a nie do stron postępowania. Odmienne stanowisko stron, co do istnienia lub braku zaistnienia istotnej i nie dającej się usunąć wątpliwości w sprawie, jest jedynie poglądem, który nie może być podstawą zarzutu obrazu art. 5 § 2 k.p.k. przez sąd orzekający. Istota naruszenia powołanego przepisu polega bowiem na tym, iż to sąd orzekający mimo stwierdzenia istnienia nie dającej się usunąć wątpliwości w oparciu o nią rozstrzyga na niekorzyść obwinionego, lub wątpliwości takiej w ogółem nie dostrzega, mimo jej oczywistości, bądź też nie podejmuje próby jej usunięcia. Żadna z powyższych przesłanek nie wystąpiła w niniejszej sprawie.

Mając powyższe na względzie należało orzec, jak w sentencji.

[M. T.]

[ms]